Ner 48. ROK 1842. WTOREK 1 MARCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dzieśię miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie.
Dziś Albina B. W.

Imiona Sławiańskie.
Dziś Budzisław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	Godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
26	6	27" 1'' 919	— 3° 0	1''' 55	Wschodni słaby	Mgła	
	2	1, 688	+ 1, 0	1, 96	Pn Wschodni słaby	,,	
	10	1, 366	— 1, 0	1, 75	,, ,,	,,	
27	6	2, 122	+ 0, 2	2, 07	Pł zachodni średni	Pochmurno	Śnieg
	2	2, 952	+ 1, 7	1, 82	PPł Zachodni średni	,,	
	10	9, 714	+ 0, 9	1, 94	Pł Zachodni słaby	,,	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

W dniach 25 i 26 b. m. i r. jako na pierwszym tego-rocznym terminie obserwacyi magnetycznych umówionych, odbyły się w tutejszém obserwatorium takowe obserwacye w sposób jak w latach poprzednich, to jest: przez 24 godzin bez przerwy uważano zmiany igły magnesowéj na magnetometrze w tutejszém obserwatorium znajdującym się. W całym ciągu tych 24 godzin okazała igła ruch bardzo spokojny. Najwyższy jéj stan był d. 26 o godz. 0 min 35, najniższy zaś dnia tegoż o godzinie 7 min 45. Cała ta zmiana wynosiła w łuku 9 minut i 19 sekund. Największa zmiana godzinna przypadała między god. 7 min. 45 i god. 8 min. 45 w dniu 26 wieczór wynosiła ta zmiana 4 min. i 41 sekund. W niektórych godzinach zaledwo można było dostrzedz ruchu igły. W obserwacyach tych mieli znowu udział: oprócz podpisanego i adjunkta obserwatorium p. Steczkowskiego, PP. Cybulski, Estreicher Adolf, Janicki Ignacy, Kuczyński, Łuszczkiewicz, Noworytko, Podolski, Skrzyński, Więzownicki, Żebrawski i Zieliński.

Weisse Dyrekt. Obserw.

Wiadomości zagraniczne.

POLSKA.

Warszawa 22 Lutego.

Bank Polski.

Ogłasza, że w dniu 26 Lutego r. b. zaczynając od godziny 10 z rana, odbędzie się w Banku w obecności kommissyi umorzenia długu krajowego, delegowanych od komisyi rządowéj przychodów i skarbu, oraz domu handlowego S. A. Fraenkel, włożenie do koła numerów seryi obligacyi udziałowych z pożyczki 42 milionów; samo zaś losowanie seryj nastąpi w dniu 1 Marca r. b. o godzinie 10 z rana, w temże samém miejscu.

Radzca Stanu Prezes
(podpisano) *Lubowidzki.*
Sekretarz Jeneralny
(podpisano) *Łubkowski.*

ROSSYA.

Petersburg 17 Lutego.

W Kiachcie, na granicy Chińskiéj d. 2 Grudnia r. z. obchodzono rocznicę na tron wstąpienia N. Pana, na któręto uroczystość przybył zaproszony Dzerguezéj (gubernator) sąsiedniego

miasta chińskiego Mai-mai-czyn. Wśród zabawy objawiała się największa przyjaźń między Indywiduami obu narodów. Spełniono toasty za zdrowie NN. PP. Cesarza Wszech Rossyi i Cesarza Chińskiego (Bogdo-Chana). Wszystkie gmachy pograniczne były iluminowane.

AUSTRYA.

Wiedeń 10 *Lutego.*

Armia austryacka liczy 5 feldmarszałków 25 jenerałów artyleryi i jazdy, 87 feldmarszałków poruczników i 128 jenerał-majorów; 10,800 sztabs i niższych oficerów, 28,600 podoficerów i kadetów.

ANGLIA.

Pan Escot zaprzecza teraz wiadomości podanéj przez dzienniki publiczne, że w jego mieszkaniu odbyło się zgromadzenie dziewięciu członków izby niższéj przychylnych xięciu Buckingham, na którém powzięto postanowienie walczenia wspólnie przeciw projektom gabinetu w przedmiocie prawa zbożowego.

Times od kilku dni bardzo poważnie mówi o nowém powstaniu dla zwalenia Espartera, które w skutku połączenia się krystynistów karlistów i republikanów Barcelońskich, ma wybuchnąć na wiosnę w Hiszpanii. Zapewnia on, że posiada, niemylne wiadomości, które każą się obawiać, iż ten nowy spisek ma na celu zamach na życie rejenta i zupełne zniesienie wpływu angielskiego w Hiszpanii. Dziennik ten mniema jednakże; że podobne plany nie są zatrważającemi, dopóki Francya nie odważy się otwarcie siłą wojskową wspierać buntowników. Ukryta, nie przyznana otwarcie pomoc Francyi, nie wiele pomogłaby powstańcom, jak to już okazały wypadki październikowe, ale jeśliby Francya wystąpiła jako jawny i oświadczony sprzymierzeniec powstańców, wtedy cała energia ludu hiszpańskiego, wsparta w rezerwie silną pomocą najwierniejszego swego sprzymierzeńca, Anglii, podniosłaby się przeciw wewnętrznym nieprzyjaciołom i zagranicznéj interwencyi.

Paropływ *Firebrand* na którym król pruski przeprawił się z Ostende do Anglii i na powrót, został na cześć J. K. Mci przechrzczony i otrzymał imie *Black Eagle* (czarny orzeł). Kiedy J. K. Mość powracał na pokładzie tego statku do Ostendy już z rozkazu admiralicyi na przedniéj jego części odmalowaną była postać orła czarnego. Między osady trzech parapływów *Black Eagle*, *Lighteng* i *Shearwater* które tworzyły eskadrę przy przeprawie króla, tenże rozkazał rozdzielić 300 £. st.

Lord Ashburton, który w sobotę miał pożegnalne posłuchanie u królowéj, wyjechał wczoraj udając się do Ameryki.

Podług *Globe* sekretarz skarbu sir F. Freenmatle, który uchodzi za najgorliwszego stronnika xięcia Buckingham, chce także złożyć swój urząd aby podobnie jak xiążę którego reprezentuje w izbie niższéj, wystąpić jako przyjaciel dzierżawców. Także dziesięciu członków izby niższéj, którzy należą do stronników teraźniejszego gabinetu, na zgromadzeniu u pana Escot postanowili w kwestyi względem prawa zbożowego nie zmieniać swego zdania, ale we wszystkich innych punktach popierać gabinet.

Times twierdzi, że chociażby Francya nie udzieliła ratyfikacyi nowemu traktatowi względem prawa rewizyi okrętów, którego ratyfikacye przed dniem 29 b. m. mają być wymieniane, to nic zmieni nic w jego wykonywaniu, albowiem poprzedni, mający dotąd moc prawną traktat te same prawa nadaje Anglii. Nowy traktat jest ważnym ze względu na Francyę, ale dla tego tylko że trzy mocarstwa północne przystąpiły teraz do zawarowań poprzednio między Francyą i Anglią ułożonych.

Minister spraw wewnętrzych doniósł, że gabinet zamierza prolongować pełnomocnictwa teraźniejszych komisarzy zbożowych.

Pomiędzy żydami w Anglii, od niejakiego czasu powstała niejedność. *Globe* donosi w tym przedmiocie co następuje. Oświadczenie wyklęcia wydane przez nadrabina i Bethdina niemieckich i portugalskich synagog w Londynie, przeciw zachodnio-londynskiéj synagodze żydowskiéj zostało niedawno przez sir Moes Montefiore jako prezesa bióra deputowanych, przesłane w zwykłéj formie, czterem władzom zachodniéj synagogi, do ogłoszenia. Ponieważ trzy z pomiędzy nich wzbraniały się w dopełnieniu tego ogłoszenia, sprawa ta przeto została odesłaną komitetowi administracyjnemu, który większością 7 głosów przeciw 3 zniósł ogłoszenie i wezwał pana Montefiore o wyłożenie pismienne powodów. W Portsmouth gorzéj jeszcze stało się z klątwą nadrabina, albowiem prezydujący tamtejszéj synagogi wprost rzucił ją w ogień.

Londyn 19go *Lutego.* Najważniejszym rozmowy przedmiotem jest teraz wiadomy już wniosek sir R. Peela o zmiennéj skali cła zbożowego. Jak niekorzystne w całym kraju sprawił wrażenie dość będzie wspomnieć że gdy o nim nadeszła wiadomość do miasta Leicester, tamtejsza ludność wyrobnicza zgromadziła się tłumnie i miotając głośne przekleństwa na mi-

ministerstwo, spaliła na rynku sir R. Peel w. wizerunku. Zdaje się że środek ministeryalny za późno wniesiono; gdyby był przed kilku laty zaprojektowanym, z wdzięcznością byłyby go wszystkie stronnictwa przyjęły, ale teraz żądają już więcéj; zniesienie praw zbożowych i zaprowadzenie nieograniczonéj wolności handlu, jest hasłem powszechnem, coraz gwałtowniéj się odzywającem; tak że ważne może zrządzić zmiany w obecnym stanie rzeczy.

Dnia 12 *Lutego*.

Sir J. Cochrane nie zatknie baudery swojéj jak początkowo głoszono, na pokładzie fregaty *Vindictive*, lecz na stojącym w Portsmoncie okręcie liniowym *Edinburgh* o 72 działach. O mianowaniu kontr-admirała sir J. Cochrane naczelnym wodzem floty angielskiéj na wschodnio-indyjskiem morzu i następcą sir W, Parkera w Chinach powiada *Sun*: »Ledwo co tam przybył, rozpoczął sprężysto działanie swoje, podbił Emoy i podług ostatnich wiadomości przeciw Pekinowi wyruszył. Nie jest nam nic wiadomém, coby odwołanie jego usprawiedliwiało, a interes państwa może bardzo łatwo tak ucierpieć na zmianie dowódzców, jak niegdyś w bitwie pod Vimieira ucierpiał. Że sir W. Parker był członkiem whigowskiéj admiralicyi, nie usprawiedliwia jeszcze bynajmniéj mianowania torysa jego następcą, skoro tylko położonego w nim zaufania nie zawiódł. Sir J. Cochrane może ma wiele praw do swego stronnictwa; że by zaś miał mieć prawo do Anglii, o tém nie wiemy. W czasie ubiegania się swego o wybór w Ipswichu w torysowskim interesie nie żałował on bynajmniéj pieniędzy, ale ani słowka nie ma w rocznikach państwa naszego o jego zwycięztwach na morzu. Jako syn admirała, był jednym z owych szczęśliwych dzieci, które, jak to przysłowie niesie, w czepku się urodziły (z srebrną łyżką w ustach); ledwo co z lat dziecinnych wyszedł, został kapitanem, słowem, żaden żołnierz morski nie sądzi, żeby sir J. Cochrane miał być zdolnym do ukończenia szczęśliwie wszystkiego, jeżeliby sir J, W. Parker tego nie dokazał. Mianowanie zatém jego, jako ofiara li tylko stronnictwu przyniesiona, nikomu się podobać nie może.«

Do Southampton przybył jenerał hiszpański Pezneal, który miał udział wpowstaniu Madryckiém dnia 7 Października zaocznie na śmierć był skazany i schronił się do Lizbony a ztamtąd do Anglii.

HISZPANIA.

Madryt 1 *Lutego*.

Poprawka pana Lujan przychylna ministrom, pochwalająca ich postępowanie w czasie powstania Październikowego, jak się można było spodziewać, została przez izbę przyjętą, większością 85 głosów przeciw 50. Ale był to tylko prolog do wielkiéj walki która będzie wkrótce stoczoną przy kwestyi o stanie oblężenia. Nie sądzą żeby było niepodobieństwem, aby gabinet i przy téj kwestyi otrzymał większość, i odparł surową naganę, którą opozycya zamierza przeciw niemu oświadczyć. Ale większość ministeryalna nie jest bynajmniéj silną tak żeby mogła pozwolić gabinetowi postępować silnym krokiem. Dla tego mówią wcześnie że częściowe przekształcenie gabinetu jest nieodbicie potrzebnem, i trzéj lub czteréj ministrowie otrzymają następców. Między osobami które mają wejść do gabinetu, wymieniają teraźniejszego posła naszego w Portugalii, który w tych dniach przybędzie z Lizbony, aby zająć swoje miejsce w senacie.

Dnia 12 *Lutego*.

W rozprawach nad 6 paragrafem adressu, ministerstwo odniosło zwycięztwo, został bowiem odrzucony, a siódmy do żadnych nie doprowadził sporów. Wnioski o nadzwyczajnych kontrybucyach; o nowéj taryfie i o tegorocznym budżecie będą bezwątpienia burzliwie roztrząsane i mogą rząd nabawić kłopotów; ale zawsze się na tém skończy, że rejent odniesie słuszne pochwały i ustali swoją potęgę nieodzownie dla szczęścia Hiszpanii potrzebną.

Różne obiegają tu pogłoski o knowaniach karlistowsko-krystynistowskich, na celu mających zaślubienie najstarszego syna Don Carlosa z młodą królową. Kabrera miał tu przysłać proklamacyą zapowiadającą jego przybycie do Hiszpanii z wszystkiemi wychodźcami we Francyi pozostałemi.

Poseł hiszpański przy dworze portugalskim obecnie w obradach kortezów udział mający otrymał rozkaz udania się niebawnie na miejsce swego przeznaczenia, gdzie ma oświadczyć królowéj portugalskiéj, że w razie zażądania posiłków, dla ntłumienia powstania w Oporto 20,000 wojska natychmiast może wkroczyć do Portugalii i działać przeciw buntownikom.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

od dnia 27 do dnia 28 Lutego.

Zzymakowski Ludwik, Slaski Adam ob., Stradomski Roch ob., Skibiński Kazimierz ob., Olfinowski Wincenty, Dąbski Franciszek, Domagalska Agneszka, Czaplicka Pelagia, Piotrowska Brygida, Piatkowski Jan. Jankowska Kasylda, Sznwalski Adam, Toczewska Paulina ob., Perski Tymoteusz, Ochabowicz Szczepan, Jasiński Joachim, Kosicki Baltazar ob., Knopf Franc. ob., Maiewski Karol, Krzyżanowski Józef ob.. Kuczkowski Alexander, Sadowski Józef, z Polski; — Potocki Adam hr., Zuławska Franc., z Glicyi.

Doniesienie prywatne.